

e-ISSN 3060-5059

DOI: 10.67227

IJTIMOYIY-GUMANITAR SOHADA ILMIY-INNOVATSION TADQIQOTLAR

ILMIY METODIK JURNAL

Scientific and Innovative Research in
Social and Humanitarian Studies

Vol. 3 • Issue 7

2026

Founded in 2024

publishscience.uz

publish_science_journal@mail.ru

PEER REVIEWED • OPEN ACCESS

INGLIZ HAMDA O'ZBEK TILLARIDA HIS-TUYG'ULARNI IFODALOVCHI IBORALAR VA ULARNING TAHLILI

Rajabova Diana Otaxon qizi

Aniq va ijtimoiy fanlar universiteti, magistrant.

e-mail: mirazizdiana11@gmail.com

Annotatsiya.

Mazkur maqolada ingliz va o'zbek tillarida his-tuyg'ularni ifodalovchi frazeologik birliklarning lingvistik xususiyatlari qiyosiy jihatdan tahlil qilinadi. Tadqiqot davomida quvonch, qayg'u, qo'rquv, g'azab, hayajon, sevgi va tushkunlik kabi hissiy holatlarni ifodalovchi iboralarning semantik, strukturaviy hamda lingvomadaniy xususiyatlari o'rganildi. Har ikki tildagi iboralarning obrazlilik darajasi, metaforik asoslari va milliy-madaniy komponentlari tahlil qilinib, ularning o'xshash hamda farqli jihatlari aniqlandi. Shuningdek, his-tuyg'ularni ifodalovchi iboralarning tarjima jarayonidagi ekvivalentlik masalalari ham yoritildi.

Kalit so'zlar: his-tuyg'u, frazeologiya, frazeologik birlik, semantika, lingvomadaniyat, qiyosiy tilshunoslik, ingliz tili, o'zbek tili.

ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИЕ ЕДИНИЦЫ, ВЫРАЖАЮЩИЕ ЭМОЦИИ В АНГЛИЙСКОМ И УЗБЕКСКОМ ЯЗЫКАХ, И ИХ АНАЛИЗ

Ражабова Диана Отахон кизи

Университет точных и социальных наук, магистрант.

Аннотация.

В данной статье проводится сравнительный анализ фразеологических единиц, выражающих эмоции и чувства человека в английском и узбекском языках. Исследуются их семантические, структурные и лингвокультурологические особенности. Особое внимание уделяется национально-культурной специфике фразеологизмов и их роли в отражении эмоционального состояния человека.

Ключевые слова: эмоции, чувства, фразеология, фразеологическая единица, семантика, английский язык, узбекский язык.

PHRASEOLOGICAL EXPRESSIONS OF EMOTIONS IN ENGLISH AND UZBEK AND THEIR ANALYSIS

Rajabova Diana Otaxon qizi

University of Exact and Social Sciences, Master's student.

e-mail: mirazizdiana11@gmail.com ORCID: 0000-0002-4314-8342

Abstract.

This article presents a comparative analysis of phraseological units expressing human emotions in English and Uzbek languages. The study investigates their semantic, structural and linguocultural features. Special attention is paid to national-cultural peculiarities and the role of phraseological units in expressing emotional states.

Keywords: emotions, phraseology, phraseological unit, semantics, linguocultural studies, English language, Uzbek language.

Kirish. Til insoniyatning eng muhim muloqot vositasi bo'lib, u orqali shaxs o'z fikr-mulohazalari, his-tuyg'ulari va munosabatlarini ifoda etadi. Til nafaqat axborot almashish vositasi, balki xalqning madaniyati, dunyoqarashi va tarixiy tajribasini aks ettiruvchi ijtimoiy hodisa ham hisoblanadi. Shu sababli til birliklarini o'rganish inson tafakkuri va madaniyatini anglashda muhim ahamiyat kasb etadi [2].

Inson hayotida his-tuyg'ular alohida o'rin tutadi. Quvonch, qayg'u, qo'rquv, g'azab, hayajon kabi emotsional holatlar kundalik muloqotda turli til vositalari orqali ifodalanadi. Ayniqsa, his-tuyg'ularni ifodalovchi frazeologik birliklar nutqning ta'sirchanligi va obrazlilikini oshirishga xizmat qiladi. Bunday birliklar oddiy so'zlarga nisbatan emotsional mazmunni yanada yorqinroq va ta'sirliroq ifodalash imkoniyatiga ega [4].

Frazeologik birliklar tilning tarixiy rivojlanishi davomida shakllanib, xalqning ko'p asrlik tajribasi, urf-odatlar va madaniy qadriyatlarini o'zida mujassamlashtiradi. Shu jihatdan ular nafaqat tilshunoslik, balki lingvomadaniyatshunoslik, psixolingvistika va tarjimashunoslik uchun ham muhim tadqiqot obyektlaridan biri

hisoblanadi [3]. Frazeologizmlarda xalqning borliqni idrok etishi, voqelikni baholashi va hissiy munosabatlari o'z aksini topadi.

Har bir xalq o'zining tarixiy taraqqiyoti va madaniy tajribasi asosida his-tuyg'ularni ifodalashning o'ziga xos usullarini yaratgan. Natijada turli tillarda ma'lum emotsional holatlarni ifodalovchi iboralar uchrasa-da, ularning obrazlilik, tarkibi va lingvomadaniy asoslarida sezilarli farqlar kuzatiladi. Bunday farqlarni o'rganish milliy tafakkur va madaniy qadriyatlarning tilga ta'sirini aniqlash imkonini beradi [2].

So'nggi yillarda tilshunoslikda emotsiyalarni ifodalovchi birliklarni qiyosiy va lingvomadaniy jihatdan tadqiq etishga qiziqish ortib bormoqda. Xususan, ingliz tilining xalqaro muloqotdagi mavqei hamda o'zbek tilining boy frazeologik tizimi ushbu tillardagi emotsional mazmundagi iboralar qiyosiy o'rganishni dolzarb masalalardan biriga aylantirmoqda. Bunday tadqiqotlar nafaqat nazariy tilshunoslik, balki tarjima amaliyoti va madaniyatlararo kommunikatsiya uchun ham muhim ahamiyatga ega [5].

Ingliz va o'zbek tillaridagi his-tuyg'ularni ifodalovchi iboralar turli madaniy muhitlarda shakllangan bo'lishiga qaramay, ularning ayrim semantik va obrazli jihatlarida umumiylik mavjud. Masalan, quvonch, qo'rquv yoki qayg'u kabi emotsional holatlar har ikki tilda ham metaforik vositalar orqali ifodalanadi. Shu bilan birga, milliy mentalitet va madaniy qadriyatlar ta'sirida shakllangan o'ziga xos xususiyatlar ham kuzatiladi [2].

Mazkur tadqiqotning obyekti ingliz va o'zbek tillaridagi his-tuyg'ularni ifodalovchi frazeologik birliklar hisoblanadi. Tadqiqotning predmeti esa ushbu birliklarning semantik, strukturaviy va lingvomadaniy xususiyatlaridan iborat.

Tadqiqotning maqsadi ingliz va o'zbek tillarida his-tuyg'ularni ifodalovchi iboralarni qiyosiy tahlil qilish, ularning o'xshash va farqli jihatlarini aniqlash hamda emotsional frazeologizmlarning lingvomadaniy xususiyatlarini yoritishdan iborat.

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili.

Frazeologiya zamonaviy tilshunoslikning muhim yo'nalishlaridan biri bo'lib, turg'un birikmalarning ma'no, tuzilish va nutqdagi funksiyalarini o'rganadi. Ushbu sohaning nazariy asoslari XX asrda shakllangan bo'lib, frazeologik birliklarni mustaqil til hodisasi sifatida talqin qilishda rus va Yevropa tilshunoslarining ilmiy ishlari muhim o'rin egallaydi. Xususan, V.V. Vinogradov frazeologik birliklarni semantik yaxlitlik darajasiga ko'ra tasniflab, ularning til tizimidagi o'rnini aniqlashga katta hissa qo'shgan [7].

Frazeologiya nazariyasining rivojlanishida N.N. Amosovning ilmiy qarashlari ham alohida ahamiyatga ega. Muallif ingliz tilidagi turg'un birikmalarni kontekst bilan bog'liq holda tahlil qilib, frazeologik ma'noning shakllanishida nutqiy muhit muhim rol o'ynashini ta'kidlaydi [1]. Ushbu yondashuv frazeologik birliklarni faqat lug'aviy jihatdan emas, balki ularning amaliy qo'llanilishi nuqtai nazaridan ham o'rganish imkonini beradi.

Ingliz frazeologiyasini tadqiq etishda A.V. Kuninning ishlari alohida e'tiborga loyiqdir. Uning tadqiqotlarida frazeologik birliklarning strukturaviy xususiyatlari, semantik yaxlitligi va funksional imkoniyatlari batafsil yoritilgan. Muallif frazeologizmlarni tilning tayyor holda qo'llanadigan va ko'chma ma'no asosida shakllangan birliklari sifatida tavsiflaydi [3].

O'zbek tilshunosligida frazeologiyani ilmiy asosda tadqiq etish ishlari Sh. Rahmatullayev nomi bilan chambarchas bog'liq. Uning ilmiy ishlari va frazeologik lug'ati o'zbek tilidagi iboralarni tizimli ravishda o'rganish uchun muhim manba hisoblanadi [6]. Tadqiqotchining qarashlarida frazeologik birliklarning milliy madaniyat va xalq tafakkuri bilan bog'liqligiga alohida e'tibor qaratiladi.

So'nggi yillarda frazeologik birliklarni o'rganishda kognitiv va lingvomadaniy yondashuvlar keng qo'llanilmoqda. Bu yondashuvlar til birliklarini inson tafakkuri, konseptual tizimi va madaniy tajribasi bilan bog'liq holda tahlil qilishga imkon beradi. Ayniqsa, his-tuyg'ularni ifodalovchi iboralar insonning emotsional dunyoqarashini aks ettiruvchi vosita sifatida tadqiqotchilar e'tiborini tortmoqda [2].

G. Lakoff va M. Johnson tomonidan ilgari surilgan konseptual metafora nazariyasi emotsional mazmundagi frazeologik birliklarni o'rganishda muhim nazariy asoslardan biri hisoblanadi [4]. Ushbu nazariyaga ko'ra, inson abstrakt tushunchalarni, jumladan, his-tuyg'ularni ham konkret obrazlar hamda metaforalar orqali idrok etadi. Shu sababli ko'plab emotsional iboralarning mazmunida metaforik tafakkur muhim o'rin egallaydi.

Z. Kövecses o'z tadqiqotlarida turli tillardagi emotsional konseptlarning metaforik ifodalanishini tahlil qilib, ayrim metaforalarning universal, boshqalarining esa madaniy xususiyatga ega ekanligini ko'rsatadi [2]. Masalan, quvonchning yuqoriga ko'tarilishi, qayg'uning esa pastlik bilan bog'lanishi ko'plab tillarda uchrasa, ayrim obrazlar muayyan xalqning madaniy tajribasi bilan bog'liq holda shakllanadi.

His-tuyg'ularni ifodalovchi frazeologik birliklar tarjimashunoslik nuqtai nazaridan ham muhim ahamiyatga ega. E. Nidaning ilmiy qarashlariga ko'ra, tarjima jarayonida birliklarning faqat lug'aviy ma'nosini emas, balki ularning kommunikativ va madaniy yuklamasini ham hisobga olish zarur [5]. Bu, ayniqsa, emotsional-ekspressiv mazmunga ega frazeologik birliklarni tarjima qilishda muhimdir.

Tahlil qilingan ilmiy manbalar shuni ko'rsatadiki, his-tuyg'ularni ifodalovchi frazeologik birliklar tilning eng faol va madaniy jihatdan boy qatlamlaridan biri hisoblanadi. Biroq ingliz va o'zbek tillaridagi emotsional frazeologizmlarning qiyosiy hamda lingvomadaniy xususiyatlariga bag'ishlangan tadqiqotlar soni nisbatan cheklangan. Shu sababli mazkur mavzuni ikki til materiali asosida o'rganish ilmiy va amaliy jihatdan dolzarb hisoblanadi.

Tadqiqot metodologiyasi.

Mazkur tadqiqotda ingliz va o'zbek tillarida his-tuyg'ularni ifodalovchi frazeologik birliklarning semantik hamda lingvomadaniy xususiyatlarini aniqlash maqsadida bir nechta tadqiqot metodlaridan kompleks tarzda foydalanildi.

Tadqiqotning nazariy asosini frazeologiya, kognitiv tilshunoslik va lingvomadaniyatshunoslik yo'nalishlarida olib borilgan ilmiy izlanishlar tashkil etdi [2; 3; 6]. Tadqiqot materiali sifatida ingliz va o'zbek tillarida keng qo'llaniladigan emotsional mazmundagi frazeologik birliklar tanlab olindi. Ushbu birliklarni saralashda frazeologik lug'atlar, ilmiy maqolalar va mavzuga oid tadqiqot natijalaridan foydalanildi [3; 6].

Tadqiqotning dastlabki bosqichida to'plangan frazeologik birliklar emotsional ma'nolariga ko'ra alohida guruhlariga ajratildi. Jumladan, quvonch, qayg'u, qo'rquv, g'azab, hayajon, tushkunlik va xavotir kabi hissiy holatlarni ifodalovchi iboralar alohida kategoriyalar sifatida tasniflandi. Bunday guruhlash emotsional birliklarning ma'no doirasini aniqroq belgilash va ularni o'zaro qiyoslash imkonini berdi. Shuningdek, har bir iboraning tarkibiy tuzilishi, asosiy semantik komponentlari va obrazlilik darajasi tavsifiy metod asosida o'rganildi.

Tadqiqot davomida qiyosiy-tipologik metoddan keng foydalanildi. Mazkur metod yordamida ingliz va o'zbek tillaridagi ma'no jihatdan yaqin bo'lgan frazeologik birliklar o'zaro taqqoslandi hamda ularning umumiy va farqli tomonlari aniqlandi. Taqqoslash jarayonida iboralarning nafaqat lug'aviy ma'nosi, balki ularning ichki shakli, metaforik asoslari va emotsional-ekspressiv xususiyatlari ham hisobga olindi [4]. Bu esa ikki tilning his-tuyg'ularni ifodalashdagi o'xshash va o'ziga xos jihatlarni aniqlash imkonini berdi.

Lingvomadaniy tahlil metodi orqali frazeologik birliklarda aks etgan milliy-madaniy tasavvurlar va qadriyatlar o'rganildi. Xususan, o'zbek tilida "yurak", "ko'ngil", "jon" kabi tushunchalar asosida shakllangan iboralar hamda ingliz tilida "heart", "head", ranglar va fazoviy metaforalar bilan bog'liq birliklar tahlil qilindi [2]. Ushbu tahlil natijasida emotsional frazeologizmlarning shakllanishida xalqning dunyoqarashi, madaniy tajribasi va mental xususiyatlari muhim omil ekanligi aniqlandi.

Bundan tashqari, tadqiqot jarayonida interpretatsiya va umumlashtirish metodlaridan ham foydalanildi. Olingan natijalar alohida misollar asosida izohlanib, ularning umumiy qonuniyatlari aniqlashtirildi. Har bir semantik guruh bo'yicha kuzatilgan holatlar tizimlashtirilib, yakuniy xulosalar shakllantirildi. Bu esa tadqiqot natijalarining mantiqiy izchilligini ta'minlashga xizmat qildi.

Tadqiqotning yana bir muhim jihati shundaki, frazeologik birliklar faqat til birligi sifatida emas, balki muayyan madaniy tajribaning mahsuli sifatida ham baholandi. Shu sababli ayrim iboralarning yuzaga kelishida tarixiy omillar, xalqning turmush tarzi va an'anaviy qarashlari bilan bog'liq jihatlar ham e'tiborga olindi. Bunday yondashuv emotsional frazeologizmlarning mazmunini yanada chuqurroq tushunish imkonini berdi hamda ularning lingvomadaniy qiymatini aniqlashga yordam berdi.

Tadqiqot natijalarining ishonchliligini ta'minlash maqsadida aniqlangan ma'lumotlar bir nechta ilmiy manbalar bilan qiyoslandi va o'zaro solishtirildi [1; 2; 3]. Olingan natijalar semantik va lingvomadaniy mezonlar asosida tahlil qilinib, ingliz hamda o'zbek tillaridagi his-tuyg'ularni ifodalovchi frazeologik birliklarning o'xshash va farqli jihatlari yuzasidan ilmiy xulosalar chiqarildi.

Tahlil va natijalar.

Tadqiqot davomida ingliz va o'zbek tillaridagi his-tuyg'ularni ifodalovchi frazeologik birliklar semantik va lingvomadaniy jihatdan tahlil qilindi. Tahlil natijalari shuni ko'rsatdiki, har ikki tilda ham emotsional holatlarni ifodalashda obrazlilik va metaforiklik muhim o'rin egallaydi. Insonning ichki kechinmalari ko'pincha tana a'zolari, ranglar, harakatlar va fazoviy tasavvurlar orqali ifodalanadi [2; 4]. Bunday holat emotsiyalarni abstrakt tushuncha sifatida emas, balki konkret obrazlar vositasida idrok etish bilan bog'liqdir.

Quvonch hissini ifodalovchi frazeologik birliklar tahlili natijasida ingliz va o'zbek tillarida ma'lum darajadagi semantik o'xshashlik mavjudligi aniqlandi. Ingliz tilidagi *on cloud nine, over the moon* kabi iboralar insonning ruhiy ko'tarinkiligini yuqoriga harakat obrazi orqali ifodalasa, o'zbek tilidagi *boshi osmonga yetmoq, og'zi qulog'iga yetmoq* kabi birliklar ham quvonchning yuqori darajasini obrazli tarzda aks ettiradi. Bu holat quvonch konseptining ikki tilda ham "yuqoriga ko'tarilish" metaforasi bilan bog'langanligini ko'rsatadi [2].

Qo'rquv va xavotirni ifodalovchi iboralar orasida yurak konsepti markaziy o'rin egallashi kuzatildi. Ingliz tilidagi *have one's heart in one's mouth* iborasi kuchli qo'rquv yoki xavotir holatini ifodalasa, o'zbek tilidagi *yuragi orqasiga tortmoq, yuragi shuv etmoq* kabi birliklar ham shunga yaqin ma'noda qo'llanadi. Tahlillar natijasida qo'rquv hissini tasvirlashda har ikki tilda yurak bilan bog'liq obrazlarning faol ishlatilishi aniqlandi. Bu esa insonning hissiy holatlari va jismoniy sezgilari o'rtasidagi bog'liqlikning tilga aks etganligini ko'rsatadi [2].

G'azabni ifodalovchi frazeologik birliklarda esa **metaforik modellarning nisbatan xilma-xilligi** kuzatiladi. Ingliz tilida *see red, blow one's top* kabi iboralar qo'llansa, o'zbek tilida *jahli burnidan chiqmoq, qoni qaynamoq, tepa sochi tikka bo'lmoq* kabi birliklar uchraydi. Ushbu iboralar insonning kuchli hissiy zo'riqishini obrazli shaklda ifodalashga xizmat qiladi. Ayniqsa, o'zbek tilida g'azabning tana harakati yoki ichki harorat bilan bog'liq metaforalar orqali ifodalanishi kuzatildi [4].

Qayg'u va tushkunlikni ifodalovchi birliklar tahlili ham qiziqarli natijalarni ko'rsatdi. Ingliz tilidagi *feel blue, down in the dumps* iboralari salbiy ruhiy holatni ifodalash uchun qo'llanadi. O'zbek tilida esa *ko'ngli cho'kmoq, dili xira bo'lmoq, ruhi tushmoq* kabi iboralar faol ishlatiladi. Har ikki tilda qayg'u hissi pasayish yoki quyi holat bilan bog'langan bo'lsa-da, ingliz tilida rang metaforalari, o'zbek tilida esa *ko'ngil* va *dil* konseptlari ustunlik qilishi aniqlandi [2].

Tahlil jarayonida hayajon va ruhiy bezovtalikni ifodalovchi frazeologik birliklar ham o'rganildi. Ingliz tilidagi *butterflies in one's stomach* iborasi hayajon holatini tasvirlasa, o'zbek tilida *ichiga g'ulg'ula tushmoq, yuragi hapriqmoq* kabi birliklar uchraydi. Ushbu iboralarning mazmunida insonning ichki ruhiy kechinmalari jismoniy sezgilar bilan bog'langanligi namoyon bo'ladi. Bu holat emotsiyalarni ifodalashda metaforik tafakkurning muhim rol o'ynashini yana bir bor tasdiqlaydi [4].

Lingvomadaniy jihatdan olib borilgan tahlillar natijasida o'zbek tilidagi emotsional frazeologizmlarda *yurak,*

ko'ngil, jon, dil kabi tushunchalar faol qatnashishi aniqlandi. Mazkur birliklar xalqning ruhiy dunyosi va hissiy tajribasi bilan bog'liq bo'lib, ko'plab emotsional holatlarni ifodalashda asosiy semantik markaz vazifasini bajaradi [6]. Ingliz tilida esa *heart* va *head* komponentlari bilan bir qatorda ranglar, harakat va fazoviy tasavvurlarga asoslangan metaforalar keng qo'llanadi [2].

Olingan natijalar shuni ko'rsatadiki, ingliz va o'zbek tillaridagi his-tuyg'ularni ifodalovchi frazeologik birliklar semantik jihatdan ko'plab umumiy xususiyatlarga ega. Biroq ularning ichki shakli, obrazlilik vositalari va lingvomadaniy asoslarida muayyan farqlar mavjud. Ushbu farqlar **har bir xalqning** tarixiy taraqqiyoti, madaniy tajribasi va milliy mentaliteti bilan chambarchas bog'liq ekanligi aniqlandi.

Umuman olganda, tadqiqot natijalari his-tuyg'ularni ifodalovchi frazeologik birliklar nafaqat tilning emotsional-ekspressiv imkoniyatlarini namoyon etishini, balki xalqning dunyoqarashi va madaniy qadriyatlarini aks ettiruvchi muhim lingvomadaniy vosita ekanligini ko'rsatdi. Shu bois mazkur birliklarni qiyosiy o'rganish tilshunoslik, lingvomadaniyatshunoslik va tarjimashunoslik sohalari uchun muhim ilmiy ahamiyat kasb etadi.

Xulosa.

Tadqiqot natijalari ingliz va o'zbek tillarida his-tuyg'ularni ifodalovchi iboralar tilning emotsional-ekspressiv imkoniyatlarini namoyon etuvchi muhim frazeologik birliklar ekanligini ko'rsatdi. Ushbu birliklar insonning ichki kechinmalari, ruhiy holati va hissiy munosabatlarini obrazli hamda ta'sirchan tarzda ifodalashga xizmat qiladi.

Qiyosiy tahlil natijasida ko'plab iboralar umumiy semantik mazmunga ega ekanligi aniqlandi. Shu bilan birga, metaforik modellar va lingvomadaniy asoslarda muayyan farqlar mavjudligi kuzatildi [2; 4]. Tadqiqot davomida o'zbek tilida "yurak", "ko'ngil", "jon" kabi tushunchalar asosiy semantik markaz vazifasini bajarishi, ingliz tilida esa "heart", "head", ranglar va fazoviy metaforalarning faol qo'llanilishi aniqlandi [2].

Shuningdek, ayrim iboralar ma'no jihatdan ekvivalent bo'lsa-da, ularning ichki shakli va lingvomadaniy mazmuni bir-biridan farq qilishi ma'lum bo'ldi. Shu sababli bunday birliklarni tarjima qilishda nafaqat lug'aviy ma'noga, balki ularning madaniy va pragmatik xususiyatlariga ham e'tibor qaratish lozim [5]. Mazkur tadqiqot natijalari frazeologiya, qiyosiy tilshunoslik, lingvomadaniyatshunoslik hamda tarjimashunoslik sohaslarida olib boriladigan keyingi ilmiy izlanishlar uchun nazariy va amaliy asos bo'lib xizmat qilishi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Амосова Н. Н. *Основы английской фразеологии*. – Л.: Изд-во Ленинградского университета, 1963. – 208 с.
2. Kövecses Z. *Metaphor: A Practical Introduction*. – 2nd ed. – Oxford: Oxford University Press, 2010. – 375 p.
3. Кунин А. В. *Курс фразеологии современного английского языка*. – 2-е изд. – М.: Высшая школа, 1996. – 381 с.
4. Lakoff G., Johnson M. *Metaphors We Live By*. – Chicago: University of Chicago Press, 1980. – 242 p.
5. Nida E. A. *Toward a Science of Translating*. – Leiden: Brill, 1964. – 331 p.
6. Rahmatullayev Sh. *O'zbek tilining izohli frazeologik lug'ati*. – Toshkent: O'qituvchi, 1992. – 379 b.
7. Виноградов В. В. *Избранные труды. Лексикология и лексикография*. – М.: Наука, 1977. – 312 с.